

Aan de slag met het 'Model voor data- ondersteund werken: van thema naar meerwaarde'

Bart Sloot Onderzoeker
Christijn Winkelmolen Onderzoeker/adviseur
Ruud de Nooij Innovatie-adviseur

4 april 2025
Gorinchem

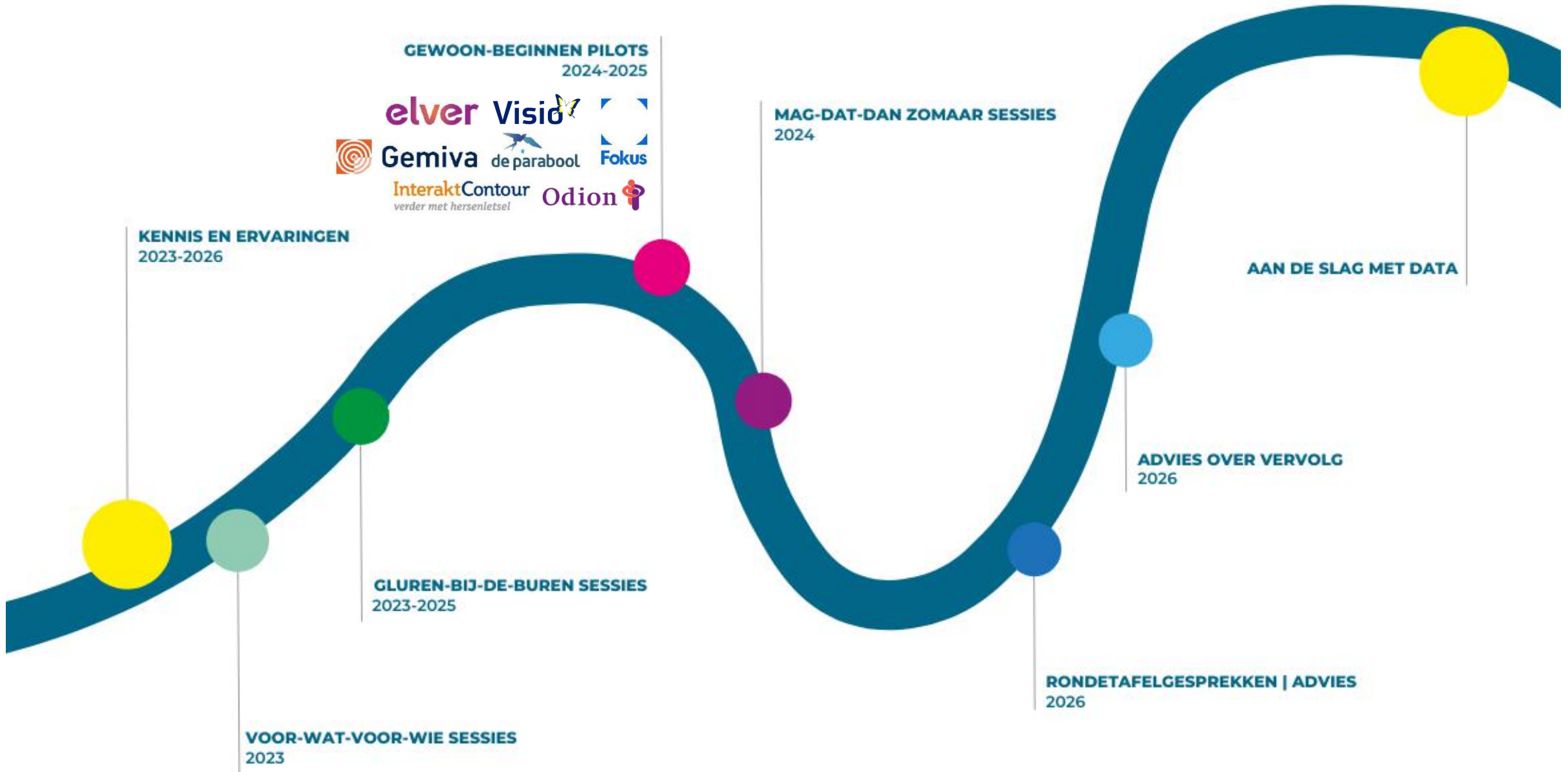
Programma Leren Werken met Data

Doelen

- Helder krijgen **waar de kansen** liggen om data te gebruiken
- Weten **hoe data aangeleverd** moet worden
- Inzicht krijgen in **wat er nodig is** om beschikbare data te gebruiken
- Het nut van data meer bekend maken zodat het **bewustzijn en draagvlak vergroot**.
- **Delen van de opgedane kennis** met de andere instellingen / bedrijven.

ROADMAP LEREN WERKEN MET DATA IN DE GEHANDICAPTENZORG

Even wat data over jullie verzamelen..

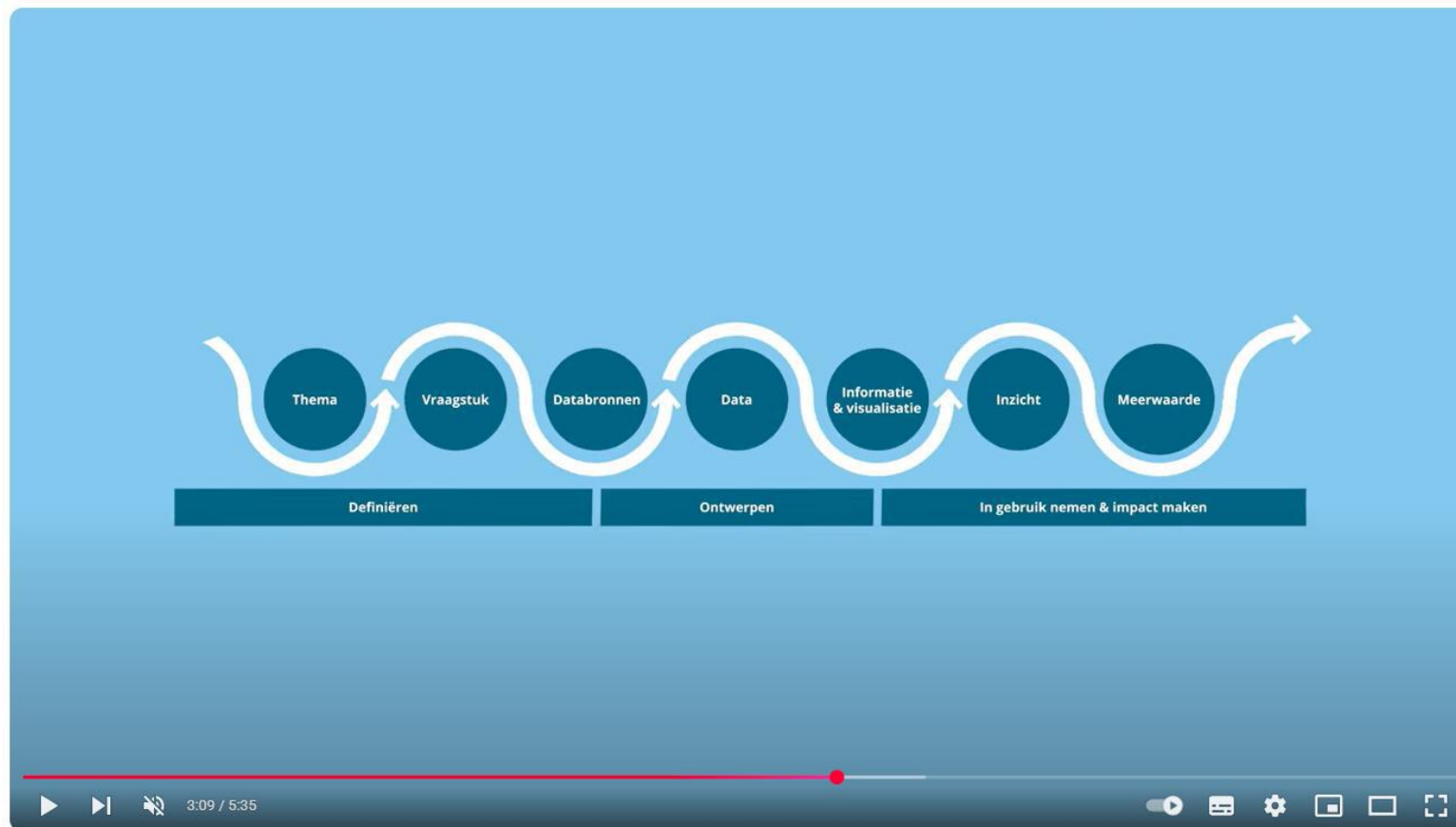
Ga naar www.menti.com en
gebruik code **6309 1919**

Model voor data-ondersteund werken

Van thema naar meerwaarde

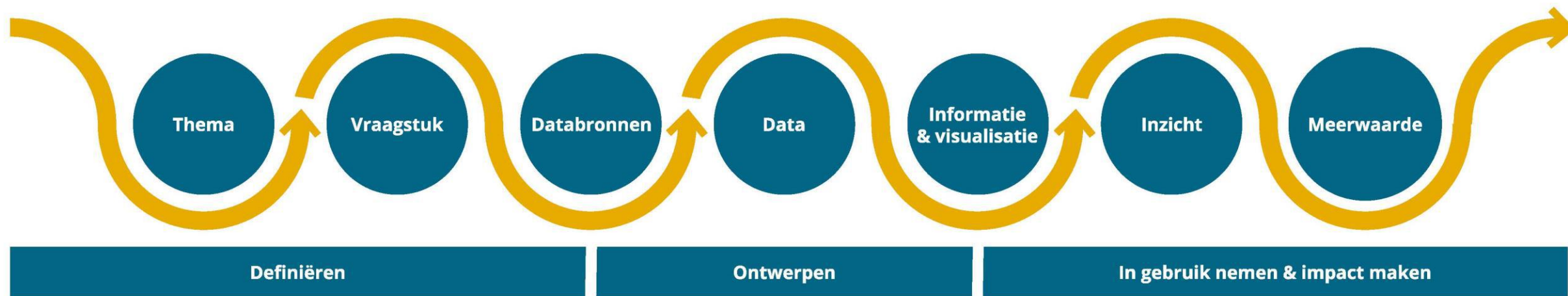
Model voor data-ondersteund werken: van thema naar meerwaarde | Leren Werken met Data

Model voor data-ondersteund werken

Van thema naar meerwaarde

Voorbeelden

Pilot-projecten

Visio

Een cliënt-centraal Kennisportaal bij Koninklijke Visio

- Voor mensen met een visuele (en eventueel verstandelijke) beperking.

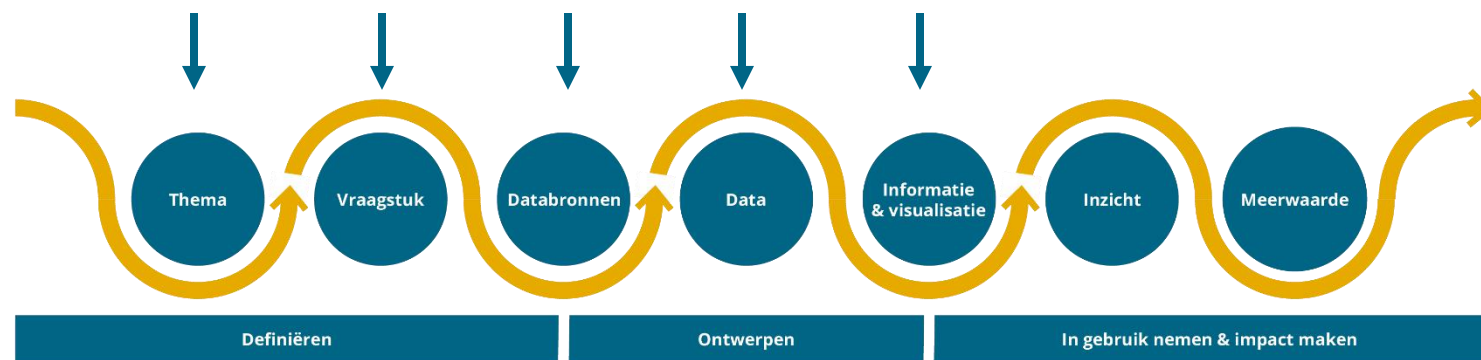

Model voor data-ondersteund werken

Thema en vraagstuk

Thema = Visio wil onderzoeken hoe data kan bijdragen aan het leveren van beter **passende zorg**, waardoor de **zelfredzaamheid** van cliënten vergroot wordt.

Vraagstuk = Hoe kan data uit ONS en het Kennisportaal benut worden om de cliënt gepersonaliseerde informatie te bieden, waardoor de **cliënt zelfredzamer** wordt en de **intaker/behandelaar beter cliëntgerichte zorg** kan bieden?

Welkom bij het Visio Kennisportaal

Slechtziend of blind?

Ontdek de mogelijkheden op het Visio Kennisportaal. Een website met informatie en tips om zelfstandiger te worden, vaardigheden te leren en je kennis te vergroten. Je kunt meer dan je ziet!

Nieuw

Ergo Tips - Koken

Cadeautips voor mensen met VVB of EMB

Contact, online of bij de groenteboer (webinar)

Keep Going, toegankelijke sportapp

Echolokalisatie, je weg vinden op gehoor

Meer nieuw

Populair

Google Lens, veelzijdige herkennings app

Bladmuziek notenherkenning, de beste apps

Een cadeau kiezen voor iemand die slechtziend of blind is

Excel - kolommen en rijen aanpassen

Zelf bladmuziek maken met Musescore

Thema's

> 1000
artikelen

Smartphone

Tablet

PC en laptop

Braille

Hulpmiddelen

Mobiliteit

Persoonlijke verzorging

Huishouden en gezin

Goed in je vel

Vrije tijd

Werk en studie

Kinderen en jongeren

Meervoudig beperkt

Welkom bij het Visio Kennisportaal

Slechtziend of blind?

Ontdek de mogelijkheden op het Visio Kennisportaal. Een website met informatie en tips om zelfstandiger te worden, vaardigheden te leren en je kennis te vergroten. Je kunt meer dan je ziet!

Zoeken in Kennisportaal

Nieuw

Ergo Tips - Koken
Cadeautips voor mensen met VVB of EMB
Contact, online of bij de groenteboer (webinar)
Keep Going, toegankelijke sportapp
Echolokalisatie, je weg vinden op gehoor

Meer nieuw

Populair

Google Lens, veelzijdige herkennings app
Bladmuziek notenherkenning, de beste apps
Een cadeau kiezen voor iemand die slechtziend of blind is
Excel - kolommen en rijen aanpassen
Zelf bladmuziek maken met Muscore

Thema's

> 1000 artikelen

Smartphone

Tablet

PC en laptop

Braille

Hulpmiddelen

Mobiliteit

Persoonlijke verzorging

Huishouden en gezin

Goed in je vel

Vrije tijd

Werk en studie

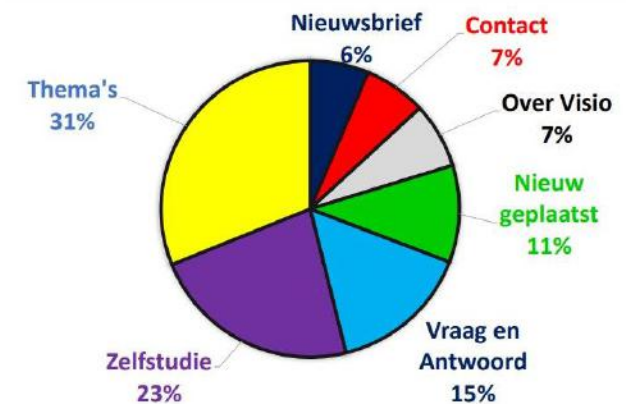

Kinderen en jongeren

Meervoudig beperkt

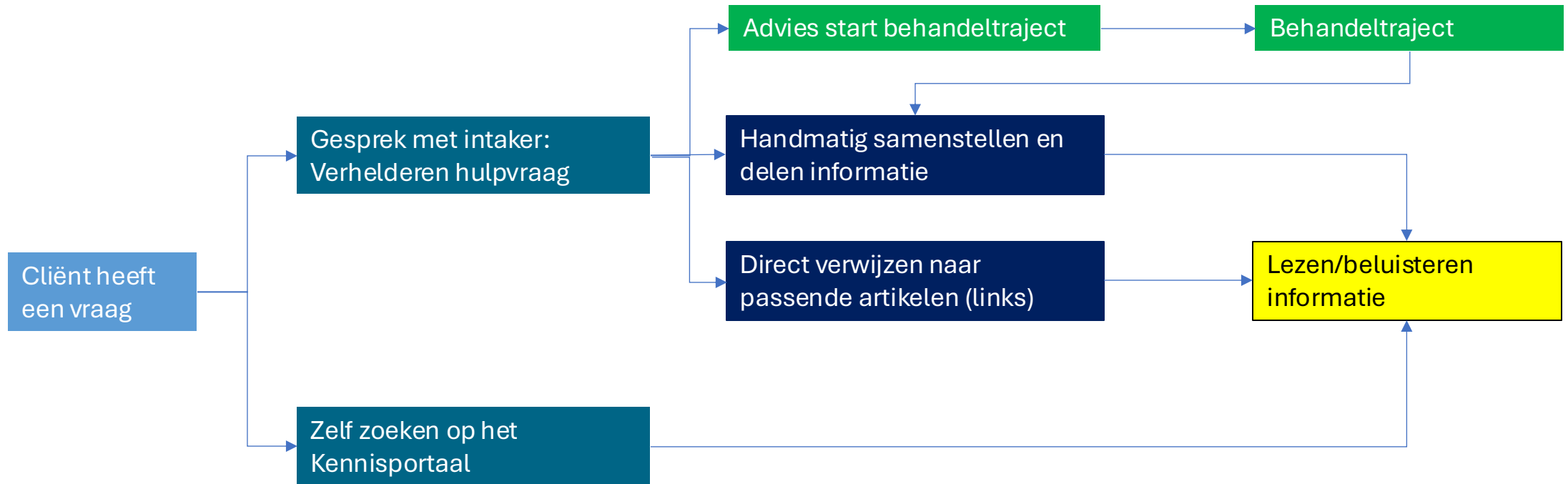
Unieke bezoekers Visio Kennisportaal
(per maand)

Huidige situatie gebruik kennisportaal

Thema en vraagstuk

Gewenste situatie: met cliënten in gesprek

Vraagstuk

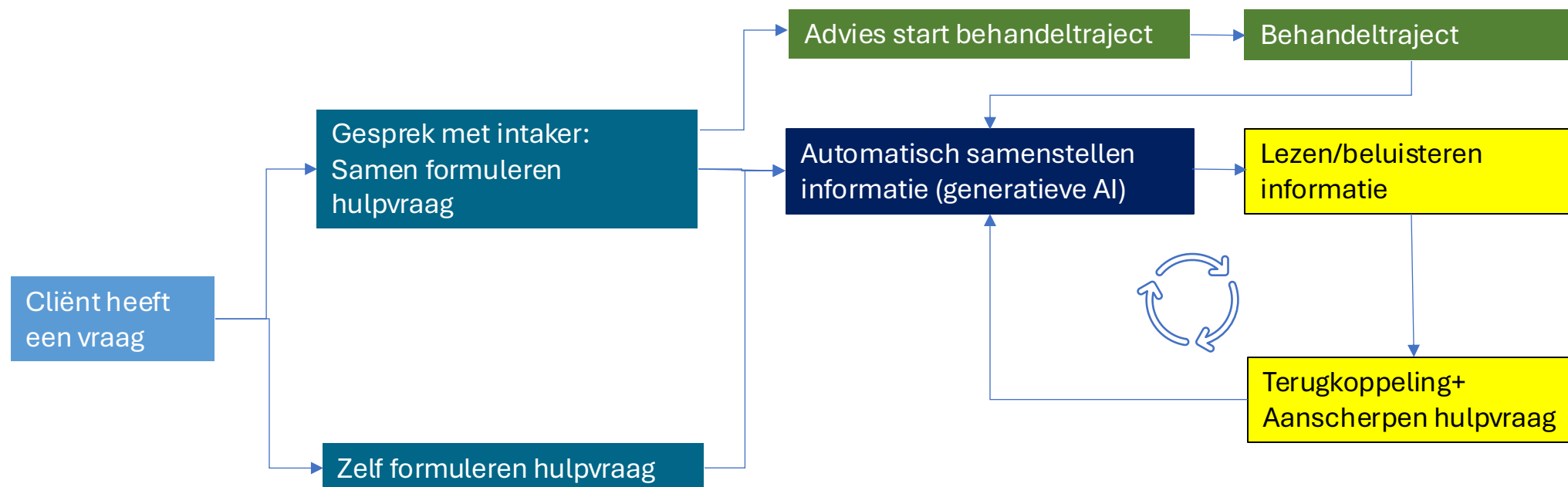
Nummer	Voor WIE is de gebruikersfunctie van toepassing?	WAT moet mogelijk worden? (beschrijf in ik-vorm)	WAAROM moet dit mogelijk zijn? (beschrijf in ik-vorm)
1	Cliënt PERSONA A	Ik wil geholpen worden bij het zelfstandig goed formuleren van mijn (hulp)vraag,	zodat ik eigen regie ervaar.
2	Cliënt PERSONA A	Ik wil zonder hulp van behandelaars, maar eventueel met hulp van vrienden/lotgenoten, mijn (hulp)vraag formuleren,	zodat ik eigen regie ervaar.
3	Cliënt PERSONA B	Ik wil geholpen worden door medewerkers/behandelaars van Visio bij het formuleren van mijn (hulp)vraag,	zodat ik zeker weet dat mijn geformuleerde hulpvraag klopt.
4	Cliënt PERSONA B	Ik wil kunnen controleren of mijn geformuleerde (hulp)vraag correct is vastgelegd in ONS,	zodat ik zeker weet dat de omschrijving volledig is.
5	Cliënt PERSONA A	Ik wil zelfstandig informatie die precies aansluit bij mij en mijn hulpvraag zoeken/vinden,	zodat ik eigen regie ervaar.
6	Alle Cliënten	Ik wil gepersonaliseerde informatie ontvangen op een laagdrempelige manier die bij mij past,	zodat ik zo goed en snel mogelijk met de informatie aan de slag kan.
7	Cliënt PERSONA A	Ik wil – als ik de ontvangen informatie niet passend genoeg vind m.b.t. mijn (hulp)vraag – een passende manier hebben om dit direct terug te koppelen aan Visio,	zodat ik snel daarna toch passende informatie ontvang.
8	Cliënt PERSONA A	Ik wil informatie tot mij krijgen die precies aansluit bij mij en mijn hulpvraag,	zodat ik eigen regie ervaar.
9	Alle Cliënten	Ik wil de mogelijkheid hebben om op de hoogte gebracht te worden van nieuwe informatie die passend is bij mijn eerder gestelde (hulp)vragen,	want het is moeilijk om zelf alle nieuwe informatie bij te houden.

Gewenste situatie gebruik kennisportaal

Thema en vraagstuk

Verkenning databronnen

ECD - Hulpvragen
ECD - Kenmerken cliënt en beperkingen

Google Analytics

Google Analytics – Gebruik Kennisportaal

Kennisportaal – Informatie over kennisitems

Onderzoek datakwaliteit

Volledigheid: is alle benodigde informatie aanwezig?

Specifiek: is de data gedetailleerd genoeg voor de doelen van het project?

Actueel: is de data up-to-date?

Toegankelijkheid: is er eenvoudige toegang tot de data?

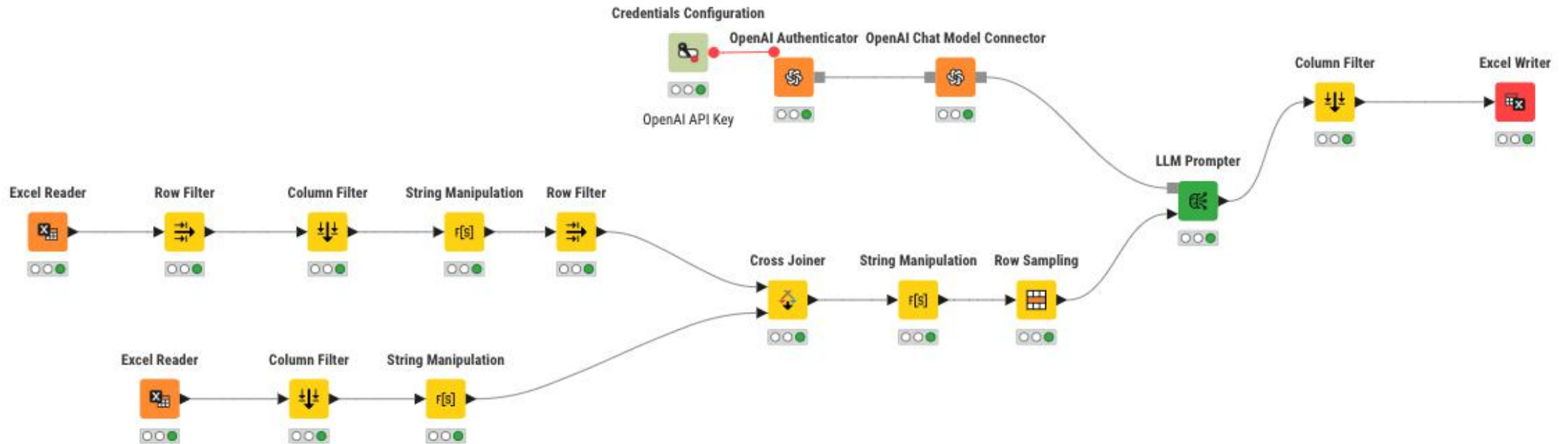
Kwaliteit: zijn er problemen met de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de data?

Toepassen open source data-analytics

Van data naar informatie

Knime open source data analytics

Relevantie artikelen Kennisportaal

Databronnen & data

Titel	Response AI
Een tablethouder of tabletarm, zo kies je de juiste	
Een trackpad gebruiken op de Mac met VoiceOver	Relevantie Score: 20- **Technologische Focus:** Het kennisartikel richt zich op het gebruik van een Trackpad met VoiceOver op een Mac
Een update melding op je iPhone en iPad, wat nu?	Relevantie Score: 10- **Inhoudelijke Relevantie:** Het kennisartikel richt zich op het uitvoeren van updates en upgrades op Apple-app
Eerste hulp bij iPhone of iPad problemen	Relevantie Score: 10- **Mismatch in Onderwerp:** Het kennisartikel richt zich op het oplossen van problemen met iPhones en iPads, te
Efficiënter werken op je Mac, 10 tips	**Relevantie Score: 10** - **Beoordeling op basis van inhoud:** Het kennisartikel "Efficiënter werken op je Mac, 10 tips" richt zich speci
EHBO als je slecht of helemaal niet ziet	**Relevantie Score: 20** - **Inhoudelijke Relevantie:** Het kennisartikel richt zich specifiek op EHBO voor mensen met een visuele bep
Energie besparen met slimme stekkers	**Relevantie Score: 10** - **Inhoudelijke Relevantie:** Het kennisartikel over slimme stekkers richt zich voornamelijk op energie bespa
Energie besparen, heeft het zin om de lampen uit te doen?	**Relevantie Score: 10** - **Inhoudelijke Relevantie:** Het kennisartikel richt zich op energie besparen door het gebruik van verlichting
Envision AI, de volledige handleiding (iOS)	
Envision AI, zo werkt de app met Talkback	**Relevantie Score: 40** - **Gebruik van technologie voor visuele ondersteuning:** Het kennisartikel over Envision AI beschrijft een ap
ePub boeken lezen met VitalSource Bookshelf	Om een inschatting te maken van de relevantie van een kennisartikel voor Hans, die hulp zoekt bij koken vanwege zijn visuele beperk
Er op uit als je niet zelfstandig met het OV kunt reizen	**Relevantie Score: 10** - **Mismatch van Onderwerp:** Het kennisartikel richt zich volledig op vervoersmogelijkheden voor mensen m
E-reader-apps, wat kun je ermee?	Relevantie Score: 10- **Mismatch met de vraag:** Het kennisartikel richt zich op e-reader-apps en hun toegankelijkheidsopties voor m
Ergo Tips - Brood smeren	**Relevantie Score: 40** - **Specifieke focus op brood smeren:** Het kennisartikel biedt gedetailleerde tips en technieken specifiek ge
Ergo Tips - Cake, taart of koekjes bakken	Relevantie score: 85- **Inhoudelijke relevantie:** Het kennisartikel biedt praktische tips en hulpmiddelen specifiek gericht op mensen
Ergo tips - De keuken inrichten	**Relevantie Score: 85** - **Inhoudelijke Relevantie:** Het kennisartikel "Ergo Tips - de keuken inrichten" biedt uitgebreide informatie
Ergo Tips - Drinken inschenken, kome en thee zetten	**Relevantie Score: 40** - **Specifieke focus op drinken:** Het kennisartikel richt zich voornamelijk op het inschenken van drinken en h
Ergo Tips - Geld herkennen	Relevantie Score: 10- **Inhoudelijke Relevantie:** Het kennisartikel "Ergo Tips - Geld herkennen" richt zich specifiek op het herkennen
Ergo Tips - Geld opnemen, pinnen, contactloos betalen	**Relevantie Score: 10** - **Inhoudelijke Afstemming:** Het kennisartikel richt zich specifiek op het bieden van tips en begeleiding voc
Ergo Tips - Je energie in balans houden	Relevantie Score: 60- **Energiebeheer en Koken:** Het kennisartikel richt zich op het beheren van energie bij mensen met een visuele
Ergo Tips - Je haar verzorgen, scheren, ontharen	**Relevantie Score: 10** - **Inhoudelijke Afstemming:** Het kennisartikel richt zich specifiek op persoonlijke verzorging zoals haarverz
Ergo Tips - Je woning inrichten	**Relevantie Score: 30** - **Inhoudelijke Focus:** Het kennisartikel "Ergo Tips - Je woning inrichten" richt zich voornamelijk op het inric
Ergo Tips - Kleding herkennen en opbergen	Relevantie Score: 10- **Inhoudelijke Relevantie:** Het kennisartikel "Ergo Tips - Kleding herkennen en opbergen" richt zich specifiek op
Ergo Tips - Koken	**Relevantie Score: 95** - **Inhoudelijke Relevantie:** Het kennisartikel "Ergo Tips - Koken" biedt uitgebreide en specifieke adviezen v
Ergo Tips - Make-up aanbrengen	Relevantie Score: 5- **Inhoudelijke Afstemming:** Het kennisartikel richt zich specifiek op het aanbrengen van make-up voor mensen r
Ergo Tips - Medicijngebruik, oogdruppelen, insulinegebruik	**Relevantie Score: 10** - **Mismatch in Onderwerp:** Het kennisartikel richt zich voornamelijk op medicijngebruik, oogdruppelen en i
Ergo Tips - Nagels verzorgen	Relevantie Score: 10- **Inhoudelijke Afstemming:** Het kennisartikel richt zich specifiek op het verzorgen van nagels voor mensen met
Ergo Tips - Opruimen en schoonmaken	Relevantie Score: 20- **Inhoudelijke Relevantie:** Het kennisartikel "Ergo Tips - Opruimen en schoonmaken" richt zich voornamelijk op
Ergo Tips - Pinnen met de geldmaat	Relevantie Score: 10- **Inhoudelijke Relevantie:** Het kennisartikel richt zich specifiek op het gebruik van geldautomaten (geldmaten)
Ergo Tips - Producten herkennen en onderscheiden	Relevantie Score: 75- **Herkenning en Onderscheiding van Producten:** Het kennisartikel biedt uitgebreide tips en technieken om pro
Ergo Tips - Thuis eten of uit eten gaan	**Relevantie Score: 85** - **Inhoudelijke Overeenkomst:** Het kennisartikel biedt praktische tips en adviezen die specifiek gericht zijn
Ergo Tips - Tijd en afspraken bijhouden	**Relevantie Score: 20** - **Inhoudelijke Relevantie:** Het kennisartikel "Ergo Tips - Tijd en afspraken bijhouden" richt zich voornamel
Ergo Tips - Tuinieren	Relevantie Score: 10- **Inhoudelijke Afstemming:** Het kennisartikel "Ergo Tips - Tuinieren" richt zich specifiek op tuinieren voor mens
Ergo Tips - Verlichting in huis	**Relevantie Score: 75** - **Directe Toepassing op Koken:** Het kennisartikel biedt specifieke tips voor het verbeteren van de verlichtin
Ergo Tips - Wassen en strijken	Relevantie Score: 10- **Inhoudelijke Afstemming:** Het kennisartikel "Ergo Tips - Wassen en strijken" richt zich specifiek op het bieder
Ergo Tips - Zonnebril of pet tegen lichthinder	Relevantie Score: 10- **Beoordeling van de vraag en het kennisartikel:** Hans zoekt hulp bij koken, wat een praktische activiteit is die

Gespecificeerde hulpvragen

Databronnen & data

Algemeen: “Lezen”

Specifiek: “Welke leesadviezen geef ik mee aan een cliënt die links in het gezichtsveld woorden mist”

Beoordeling AI samenvatting

Van data naar informatie

Welke leesadviezen geef ik mee aan een cliënt die links woorden mist bij het lezen.	Als een cliënt problemen ondervindt bij het lezen omdat hij of zij aan de linkerkant woorden mist, zijn er verschillende leesadviezen die nuttig kunnen zijn: 1. Zorg voor een goede leesverlichting: Zorg voor voldoende en richtbare verlichting die gericht is op de leesomgeving. Het juiste licht helpt om de tekst beter zichtbaar te maken. 2. Gebruik een leesbril: Laat de cliënt een leesbril op maat aanmeten als dat nog niet gedaan is. De bril kan helpen om de tekst scherper te zien, vooral aan de randen van het gezichtsveld. 3. Probeer verschillende leesafstanden: Laat de cliënt experimenteren met de afstand tot de tekst. Soms kan een iets andere afstand ervoor zorgen dat de woorden beter zichtbaar zijn. 4. Gebruik digitale leesopties: Moedig de cliënt aan om digitale boeken of apps te gebruiken. Hiermee kan de lettergrootte en het contrast aangepast worden, wat handig kan zijn om woorden beter te zien. 5. Vergroot de tekst: Als de cliënt een computer, tablet of telefoon gebruikt, kan hij of zij de tekstgrootte verhogen. Dit kan door de instellingen aan te passen voor grotere lettertypen of door inzoomen op de tekst. 6. Schrijf in grote letters: Laat de cliënt belangrijk materiaal, zoals telefoonlijsten of agenda's, in grote, duidelijke blokletters schrijven. Dit verhoogt de leesbaarheid.	['Tips als lezen moeilijker wordt', 'Hoe herken je slechtziendheid?', 'Makkelijker lezen in Word met Insluitende Lezer', 'Lezen door te luisteren, de mogelijkheden', 'Deskundig kijken bij een visuele en verstandelijke beperking']
--	--	--

Visio Kennisportaal experimentele tool

Visio Kennisportaal Chatbot

Wat is je hulpvraag?

Submit

Voorbeelden

Pilot-projecten

Fokus

Over Fokus

- Voor mensen met een fysieke beperking
- Wonen in een aangepaste, gelijkvloerse woning
- 24-uurs ADL-ondersteuning
- Eigen regie voorop
- 1400 woningen in 98 Fokus projecten
- Fokus levert ADL-assistentie, cliënten huren van woningcorporatie.

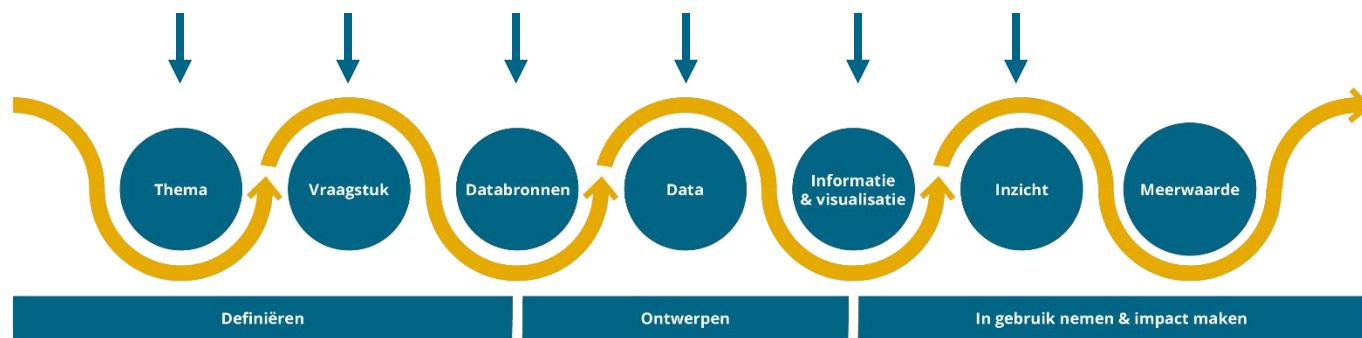

Thema en vraagstuk

Thema = Fokus wil onderzoeken **welke technologieën** ingezet kunnen worden met het oog op meer **eigen regie voor cliënten** en **vermindering van de werkdruk** van ADL-ondersteuners.

Vraagstuk = Met **welke data** – en op welke manier gevisualiseerd – kan Fokus inzicht krijgen in de **frequentie, duur en inhoud van de ondersteuning** die zij biedt.

Wat hebben we opgeleverd?

**Methode voor
dataverzameling
getest binnen Fokus**

**Ontwerp voor
datavisualisaties – op
basis van testdata**

**Conclusie en
aanbevelingen voor
vervolgstappen**

Dataverzameling

Datum: maandag 7 oktober

HANDELINGEN VAN OCHTEND TOT AVOND

Ochtend

ADL-ondersteuning	Tijdstip van afmelden oproep	Duur (in hele minuten)	Opmerkingen
-------------------	------------------------------	------------------------	-------------

Douchen

Lichaam wassen	9:05	10	
Haren wassen	9:05	5	
Afdrogen	9:05	5	

Aan- uitkleden

Aan- of uitkleden	9:05	15	Duurde langer door pijn cliënt
Schoenen aan- of uitdoen	9:05	10	

Ontbijt

Brood smeren	9:05	10	
--------------	------	----	--

Middag

Lunch

Brood smeren	12:14	10	
--------------	-------	----	--

Avond

Avondeten

Hulp bij koken	17:35	15	
----------------	-------	----	--

Naar bed gaan

Koppeling van ARA- en registratie data

89% koppelpercentage

174 gekoppelde datapunten

13 datapunten

Geen registratiedata wel ARA-data aanwezig

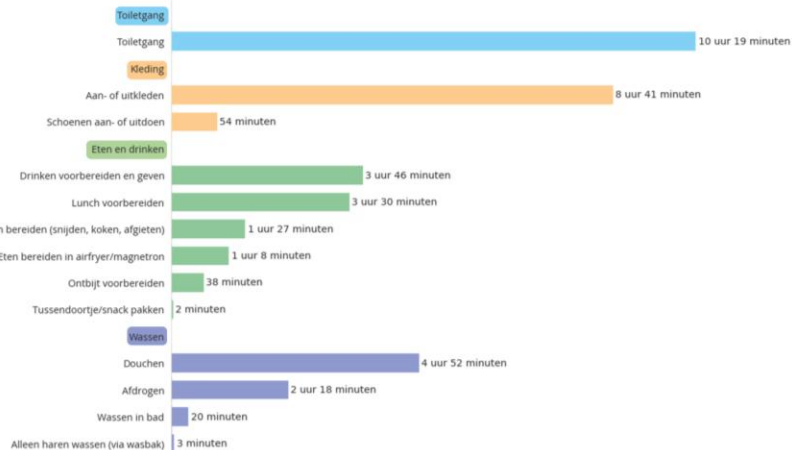
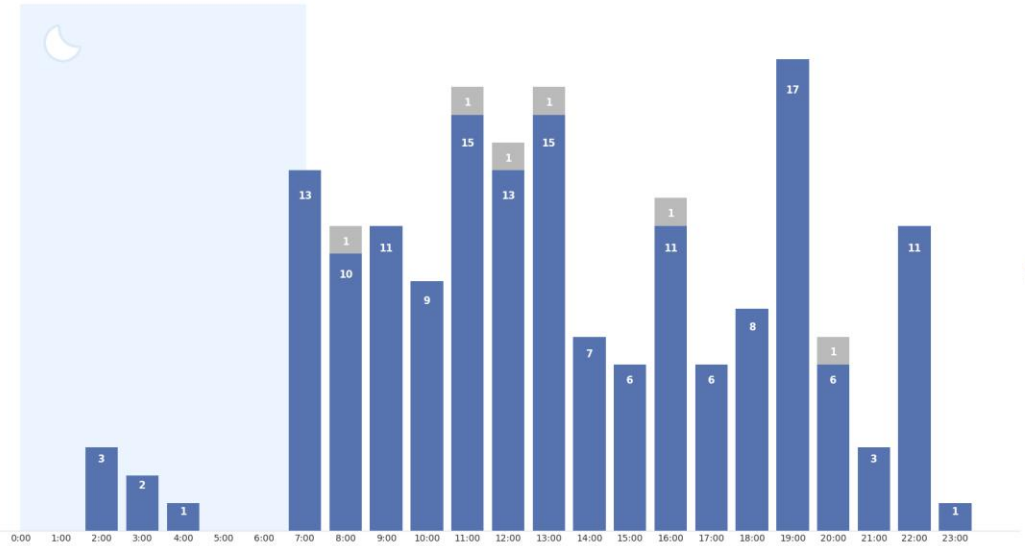
9 datapunten

Geen ARA-data wel registratiedata aanwezig

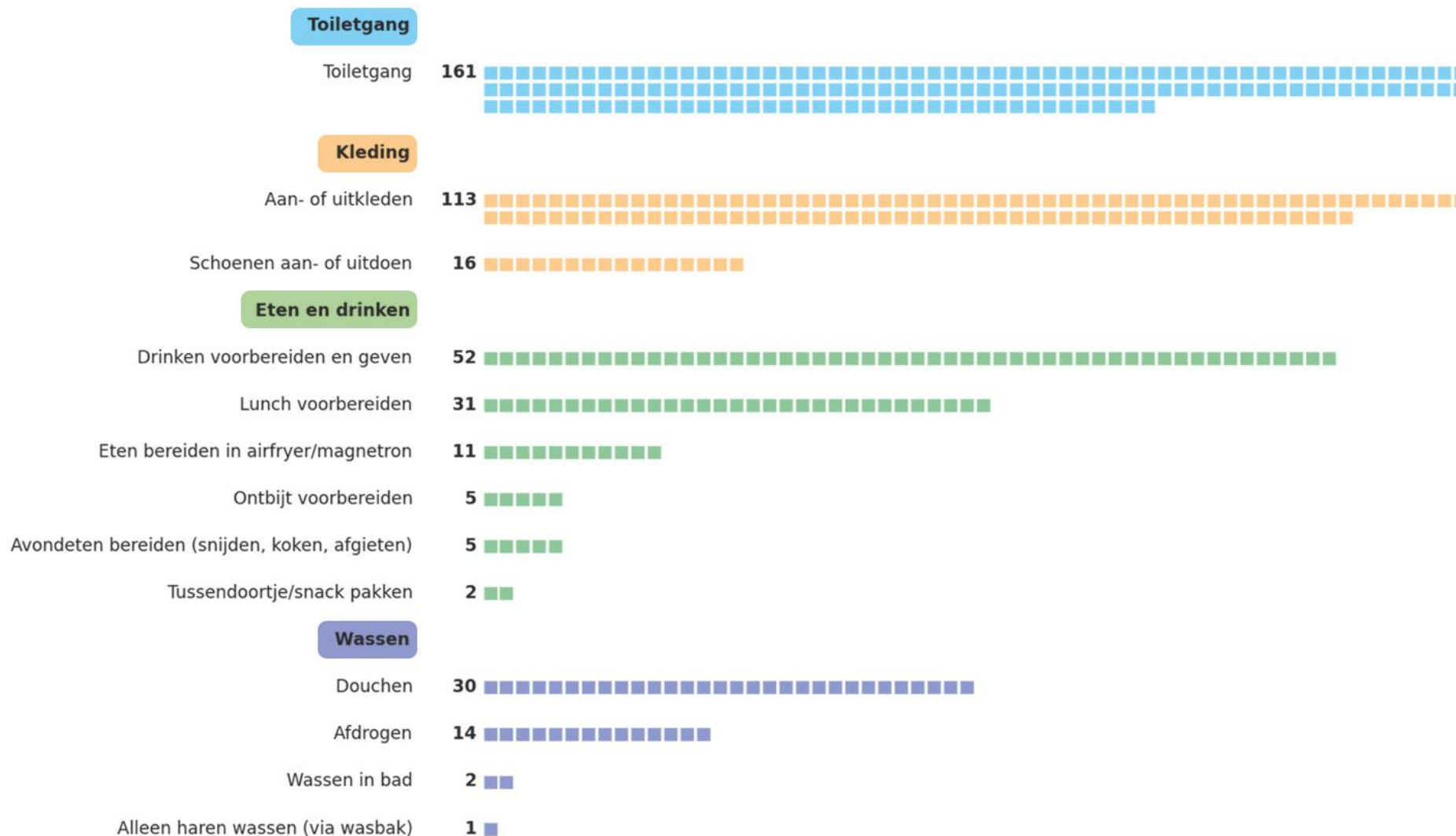
3 van de 14 cliënten

Ontwerp visualisaties

Aantal ADL-handelingen

Een **ADL-moment** bestaat uit **één of meerdere ADL-handelingen**. Een voorbeeld van een ADL-handeling is 'Drinken voorbereiden en geven'.

In totaal zijn er **593 ADL-handelingen** gemeten over twee weken.

Dit zijn gemiddeld **3.4 handelingen per ADL moment**.

In gesprek over visualisaties

Cliënten

- Duidelijke en leuke overzichten
- Weten wat er onder de motorkap gebeurt
- Kan bewust maken over eigen oproepen
- Data moet kloppen
- Angst voor minder ondersteuning
- Privacy!

ADL-Ondersteuners

- Eye opener: hoge score eigen registratie
- Lastig roosters mee te maken, andere data nodig
- Alleen nuttig als cliënt specifiek: beter in gesprek

Management

- Beter met de teams in gesprek
- Weten op welke ADL categorieën te richten voor inzet tech
- 100% kloppende registratie is essentieel
- Inzet zulke inzichten vraagt om een visie

Werkvorm

Aan de slag!

Aan de slag met een fictief datavraagstuk

1. Vorm een groep van 4 personen
2. Lees samen de casus en de opdracht
3. Bepaal als groep de eerste stappen van jullie project rondom data-ondersteund werken
4. Noteer jullie ideeën op post-its
5. Plak de post-its op de juiste onderdelen van het datamodel

□ Tijd: 15 minuten

Werkvorm

Aan de slag! - VERVOLG

Instructie – Wat hoort waar in het model?

1. Verdeel je groep in tweeën:

Groep A blijft bij het eigen werk en bereidt een korte toelichting voor.

Groep B gaat 'gluren bij de burenen': bekijk het model van een ander groep.

2. Tijdens het gluren:

Luister goed naar de toelichting van het andere groepje. Stel kritische vragen: Wat valt op? Wat mist er nog? Zijn de vervolgstappen logisch?

De Datalake Wensput

Hoe ga jij morgen aan de slag?

Schrijf jouw actie op het 'muntje' en gooi die in onze Datalake Wensput.

Wat is data?

Waar is de data?

Samenwerking met technologie-leverancier

Hier wordt goed met data gewerkt

Datakwaliteit: een kijkje in de keuken

Verwanten over data

Het programma Leren Werken met Data in de gehandicaptenzorg wordt uitgevoerd door [Academy Het Dorp](#) en [Academische Werkplaats ZoTeG](#) (ZorgTechnologie in de Gehandicaptenzorg), met financiering van het Ministerie van VWS en is onderdeel van de Toekomstagenda 'Zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking' (2023 t/m 2026).

Over 'data' in de Toekomstagenda: *"We willen dat de gehandicaptensector meer inzicht krijgt in de effecten van het gebruik van data op de kwaliteit van de zorg en ondersteuning, zodat zorgaanbieders bewuster kunnen kiezen voor de wijze waarop zij data gebruiken om de zorg te optimaliseren".*

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Meld je aan voor
de nieuwsbrief en blijf
op de hoogte!

[Volg ons op LinkedIn](#)

[Volg ons op YouTube](#)

